

**VRIJ
DAG**

**CIRCUS
Santelli**

PUBERLUCHT

Een voorstelling met 7 luchtacrobates van Circus Santelli
en 4 muzikanten van popschool VRIJDAG

**Zondag 17 mei 16.00 uur
concertzaal VRIJDAG**

Reserveren:
www.bijvrijdag.nl

Mogelijk gemaakt door:

circomundo

Evaluatieverslag van het circomundoproject
Specials in de Piste, onderdeel Muziek in de Piste
Circus Santelli september 2015

1. Overzicht van het project:

Wat was het plan

Een voorstelling maken met luchtacrobaten van Santelli en muzikanten, leerlingen van een te zoeken samenwerkingspartner. Liefst allemaal pubers in de leeftijd van 15-20 jaar. Circustheater met live muziek.

Wat is er gebeurd

We hebben contact gezocht met verschillende organisaties. Een jeugd-harmonie orkest, de muziekschool in Groningen en het Haydn Jeugd Strijk orkest.

Met wie is er samengewerkt

Uiteindelijk lijkt een samenwerking met de muziekschool (nu deel van centrum voor de kunsten VRIJDAG) het meest hoopvol. Zij willen dit project graag aangaan, maar van een samenwerking (in financiële zin) kan geen sprake zijn. Ze bieden aan om een muziekdocent te benaderen die op zijn beurt dan weer muzikanten kan enthousiasmeren om mee te doen aan dit project. Wij zijn hierin mee gegaan omdat we erg graag het project, waar wat geld voor beschikbaar was, wilden uitvoeren. Uiteindelijk vindt Han Hesselink 4 mannelijke muzikanten die mee willen doen.

Gabrielle Glasbeek hier in het noorden bekend als actrice/zangeres van cabaretgroep Vrouw Holland komt de regie doen. Zij heeft banden met Santelli en met de muziekschool, dus dat lijkt een mooie mix.

Wat was de aanpak om tot een mooie voorstelling te komen?

We zijn bij Santelli al in september 2014 begonnen met luchtacrobatiek-acts te maken met gekozen muziek als basis. Daarnaast wordt er veel tijd besteed aan theaterlessen waarin onderzocht wordt waar de onzekerheden van de pubers nou precies liggen. De groep bestaat op dat moment alleen uit meiden (13 – 26 jaar maar vooral 15-18 jarigen), er komt veel boven en de bereikte diepgang lijkt veelbelovend.

Onder leiding van de luchtwerk docente van Santelli: Roos Hermanides, maken de meiden acts waarbij alle bewegingen moeten kloppen met de muziek. Ze beginnen te werken met een vooraf uitgedachte choreografie, waarin de muziek de luchtacrobatiek omhoogtilt. En er wordt langzaam toegewerkt naar het zelf verzinnen van bewegingen op vooraf gekozen muziek.

Vanuit de muziekschool (afdeling POP) doen 4 goede (mannelijke) muzikanten mee aan dit project (18 en 19 jaar).

De gezamenlijke repetities starten half januari 2015. De eerder gemaakte luchtacrobatiek acts worden gebruikt en soms een beetje aangepast en muziek wordt hierbij gearrangeerd. Vooral de pianist is een muzikaal genie, dus die heeft overal binnen de kortste keren muziek bij bedacht. Gabrielle en Roos overleggen regelmatig over het verhaal en de lijn van de voorstelling. Gabrielle komt elke paar weken langs en Roos repeteert de andere weken met de groep. Han Hesselink laat de muzikale begeleiding eigenlijk in het geheel over aan de pianist van het gezelschap.

Als de lessen beginnen wordt er op 2 manieren gewerkt:

- Muzikanten spelen en daar beweeg je op als acrobaat

- De acrobaten bewegen en de muzikant past zich aan. Dat blijkt het beste te werken. Het is wel heel goed en interessant om dat van beide kanten onderzocht te hebben.

Wat was er in de voorstelling te zien

De voorstelling gaat over pubers en hun onzekerheden. Over het spel tussen jongens en meisjes. Daarnaast zien we strakke luchtacrobatiek (een trio in de kubus, 2 meiden in de trapeze en 3 pubers in de doeken) van hoog niveau en begeleid door goede muziek. De verhaallijn wordt duidelijk, maar is niet heel sterk, omdat duidelijk is dat er niet veel 'echte' acteurs bij de groep zitten.

2. Evaluatie

Hoe verliep..

Het zoeken naar muzikale partners

Dit blijkt nog best moeizaam te gaan. Er is contact gezocht met verschillende partijen die muziek maken met jongeren: het Haydn jeugdstrijkorkest, een kleiner Gronings jeugdorkest, het conservatorium en de Groninger muziekschool (nu VRIJDAG). De meeste partijen geven aan dat zij al hun eigen programma hebben met hun leerlingen en geven aan dat dit al druk genoeg is, en voor het conservatorium past het voor dit jaar niet zomaar in het curriculum. Het conservatorium heeft ook niet onze voorkeur, omdat de jongeren die daar studeren in een heel andere levensfase zitten dan de deelnemers van Santelli.

Uiteindelijk is het eerste contact met VRIJDAG eigenlijk heel positief. De eerste contactpersoon neemt al contact op met muziekdocent Han Hesselink, waardoor hij al vroeg op de hoogte is van de plannen. Helaas loopt het mis op het feit dat deze dame overspannen raakt en binnen VRIJDAG dit project niet door iemand anders overgenomen wordt (sterker nog, haar mail wordt niet eens gelezen). Er gaat een zomervakantie overheen, en daarna verschillende telefoontjes voordat nieuwe mensen opstaan binnen de organisatie. Het eerste gesprek met Editha Vennik en Iris van Dijk is gelukkig weer positief. Er ontstaan snel weer onduidelijkheden. Vanuit Santelli wordt direct aangegeven dat een financiële bijdrage van muzikanten en/of de samenwerkingspartner noodzakelijk is. Santelli draagt zelf flink bij in dit project, en ook de deelnemende jongeren betalen een eigen bijdrage. VRIJDAG geeft aan geen financiële middelen beschikbaar te stellen voor dit project en ze denken dat het moeilijk wordt muzikanten te vinden als ze moeten betalen. De muziekdocent Han Hesselink wordt weer benaderd en hem wordt dus in eerste instantie gezegd dat de muzikanten niet hoeven te betalen. Later tijdens het project blijft dit steeds een ding voor de muzikanten. Moeten ze nou betalen of niet. Waarom de onduidelijkheid in stand blijft, is eigenlijk niet duidelijk.

De voorbereiding met de verschillende partners

Han, Roos en Heidi hebben al vroeg contact met elkaar. Han kent het projectplan en het lijkt hem een fantastisch project. 'Zo.. die jongeren moeten met hun billen bloot' is zijn reactie. Hij gaat op zoek naar muzikanten. Voor hem zijn er 2 opties. Een bestaand bandje vragen of een aantal losse muzikanten bij elkaar sprokkelen die er zin in hebben. Met zijn drieën wordt besloten om Gabrielle Glasbeek te vragen voor de regie. Zowel Han als Roos hebben zin om met haar te gaan werken. Er wordt in deze fase niet gepraat over het repetitieproces of verdeling van taken.

Roos en Gabrielle hebben heel regelmatig overleg. Tijdens deze bijeenkomsten zitten ze heel erg op één lijn. Het plan is dat Gabrielle een stuk komt 'maken' wat Roos in de weken daarna met de jongeren zal uitwerken. Toch blijkt in de uitvoering dat het voor Roos erg moeilijk is om de ideeën van Gabrielle uit te werken met de jongeren.

Gabrielle zegt hierover:

"Voor het project begon, heeft er geen enkel gezamenlijk overleg plaats gevonden over verwachtingen, taakverdeling en werkwijze. In de praktijk bleek vervolgens dat de taakverdeling niet

geheel duidelijk was. Uiteindelijk nam Roos min of meer de algehele leiding over het project. Heidi bleef op de achtergrond en regelde praktische zaken als optredens.”

Het repetitieproces

Het repetitieproces is mede door bovenstaande niet zo goed verlopen. Daarnaast worden de volgende punten aangegeven door zowel de docenten als ook de jongeren:

-De regisseur had te weinig tijd waardoor de uitvoering van de taken meer terecht kwam bij Roos dan bij Gabriëlle.

- Vooral de muzikanten waren niet doordrongen van het feit dat je bij zo'n soort project geen repetities kan missen.

-Jongeren kwamen regelmatig te laat, waardoor een gezamenlijke voorbespreking niet altijd gezamenlijk was. Vervolgens werd er geklaagd over gebrekkige communicatie.

-Meerdere jongeren geven (achteraf) aan niet meer met veel plezier naar de repetities te zijn gekomen.

De voorstelling?

Na de première op 17 mei verschijnt er een vier sterren recensie van Jacques d'Ancona in het Dagblad van het Noorden en ook Ben Rubingh, voorzitter van Circomundo is ontzettend positief over de voorstelling. Ondanks alle voorgaande perikelen, is dat natuurlijk een enorme opsteker.

De drie docenten zeggen ook dat de voorstelling op 17 mei erg goed loopt voor het moment in het proces waar het project was. De artiesten wisten precies wat ze moesten doen, kenden hun teksten en er waren eigenlijk geen fouten. Toch is het in hun ogen nog lang niet af en zit er nog veel meer in dan er uit komt.

Op 3 juli is de voorstelling geboekt op het Festival Der Aa in Schipborg. Er zit te veel tijd tussen deze optredens om lekker verder te werken, en ook is het budget op, dus kan de regisseur niet meer verder werken met de groep. Daarnaast zegt de drummer af, dus er moet flink wat tijd gestopt worden in het inwerken van een nieuwe muzikant. Het optreden op 3 juli gaat gelukkig ook goed, maar er is inderdaad geen grote verbetering te zien ten opzichte van de première. Tijdens de zomervakantie besluit de pianist uit het project te stappen, want Santelli helaas moet doen besluiten om geen energie meer te stoppen in de begeleiding van de groep en het 'verkopen' van de show.

Wat zijn de ervaringen van de deelnemers?

De circusartiesten

“uiteindelijk ben ik wel trots op het resultaat. Het is heel anders geworden dan dat ik had verwacht, ook al wist ik niet wat het zou worden. Bij sommige stukjes voel ik me nog steeds niet heel prettig (friep frap), maar ik wil wat dat betreft graag vertrouwen op het positieve commentaar. En ik vind de acts met de begeleidende muziek echt prachtig geworden. Het is zo mooi bij elkaar! Wat dat betreft is het project zeker geslaagd 😊. Als er over een tijdje weer zo een project komt, doe ik er vast aan mee als ik er tijd voor heb. Wel lijkt het me goed dat er van te voren een duidelijk(er) plan is. Wat me ook beter lijkt is dat de regisseur vaker aanwezig is. Nu kon dat helaas vaak niet, waardoor de voorstelling nog langzamer tot stand kwam. Ik denk ook dat je een beter resultaat krijgt als de artiesten en makers elkaar beter kennen, en elkaar beter aanvoelen.

Uiteindelijk heb ik dus gemixte gevoelens over Puberlucht, maar ik ben blij dat ik heb meegedaan!”

“Ik heb geleerd dat dingen heel anders kunnen uitpakken dan je verwacht, zelfs bij iets wat je zelf maakt. Ook heb ik gezien dat het belangrijk is bij het maken van een voorstelling dat je openstaat

voor de nieuwe ideeën. Dat ook al zie je halverwege dat het niet zo word als verwacht je verder moet met een open mind. Ja ik zou zo weer meedoen met een gelijk project, daarbij lijkt het me belangrijk dat ALLE communicatie goed verloopt, dat als je eraan begint de hele groep zich openstelt en daarnaast het serieus neemt! “

“Ik deed mee aan het project omdat ik graag wilde optreden met een gave voorstelling met luchtacts en ik het leuk vond dat er live muziek bij zou komen. Ik vond het een heel leuk project ondanks de onenigheid die er zo af en toe was. Ik vind dat we met zijn allen iets heel moois hebben gemaakt en dat het voor iedereen die heeft meegedaan een leerzame ervaring is geweest..... Er zo veel dingen die misschien naar mijn idee anders hadden gemoeten maar ik denk dat het nooit de voorstelling was geworden die het nu is als het niet zo was gegaan zoals het is gegaan. Eigenlijk past de manier waarop het project gelopen is best goed bij wat we met de voorstelling proberen over te brengen. “

De muzikanten

Beeldend voor hoe zij in het project stonden . Op een “Ach, het leek me wel grappig om mee te doen”, heeft niemand van hen een stukje geschreven.

De jongen die eerder is gestopt geeft wel een aantal redenen, waarom hij niet verder wilde. Dit komt ook neer op gebrekkige communicatie en minder inzet van de muzikanten (hij zelf was ook vrijwel altijd te laat, waardoor hij veel van de communicatie die er natuurlijk best plaatsvond, miste) dan van de circusmeisjes. Daarnaast vond hij het niet zo leuk om elke keer hetzelfde te moeten spelen tijdens repetities en optredens. Het kostte hem meer tijd dan waar hij zin in had eigenlijk.

De docenten

Han, de muziekdocent is ontzettend trots als hij ziet wat ‘zijn’ jongens overwonnen hebben door op te treden en toneel te spelen. Wel denkt hij achteraf dat hij misschien beter een bestand bandje had kunnen vragen, of in elk geval iets minder ‘goede’ muzikanten. Hij vindt de voorstelling hartstikke mooi geworden.

Roos is niet helemaal tevreden met het eindresultaat. Zij is al maanden met het project bezig (voordat regie en muzikanten er bij komen) en heeft zich toch een plaatje voorgesteld. Afgezien daarvan vindt ze vooral dat het nog niet af is. We hadden voor de première, meer try outs moeten spelen.

Gabrielle: “De voorstelling Puberlucht, die ontstaan is uit de samenwerking tussen luchtacrobaten van Santelli en muzikanten van Vrijdag vind ik een geslaagd project. De live muziek gaf de acts een diepere lading. De interactie tussen beide disciplines leverde mooi spel op. Het idee om een meer dramaturgische lijn aan te brengen dmv theatrale toevoegingen heeft goed uitgekapt. Het publiek keek en luisterde hierdoor niet alleen naar mooie acts. Men werd meegenomen in de belevingswereld van de spelers en de vraagstukken die bij hun levensfase horen. De recensie van Jacques D’Ancona was positief omdat niet alleen de gedrevenheid ervan af straalde, maar ook omdat de inhoud de voorstelling meerwaarde gaf..... In de voorstellingen zelf zag ik de enorme discipline en het talent wat de luchtacrobaten en muzikanten ten toon spreiden, maar ik zag ook dat het theatrale gedeelte niet tot z’n recht kwam omdat de spelers er niet voor durfden te gaan. De belangrijkste gedachte is dat ik dat ik het een volgende keer anders aan zou willen pakken. Ik zou meer vanaf het begin betrokken willen zijn om meer tijd te hebben om elkaar te leren kennen en vertrouwen te creëren.”

De organisatoren

Heidi: “Als contactpersoon vanuit Santelli kreeg ik weinig grip op het project. Ik kon niet bij de repetities aanwezig zijn, dus de muzikanten heb ik niet leren kennen. Ik ben er eigenlijk vanuit gegaan dat Roos de hele projectleiding op zich zou nemen, maar in de praktijk bleek dat niet altijd mogelijk.

Voor mij is een belangrijk leerpunt geweest, dat is al zo lang bezig ben met het maken van voorstellingen met gemotiveerde jongeren, dat veel dingen vanzelfsprekend zijn geworden. Met een nieuwe samenwerkingspartner moet je weer een keer terugkijken op wat je nou eigenlijk altijd doet, dit precies omschrijven en ook vastleggen.

Heel prettig in de samenwerking met VRIJDAG is het grote PR apparaat wat er aan zo'n organisatie hangt, en ook de naam die ze hebben. De krant plaatst net wat makkelijker een vooraankondiging en ik denk ook dat we meer en ander publiek getrokken hebben door de samenwerking. Dat is in mijn ogen een heel belangrijk winstpunt."

Editha Vennik, VRIJDAG " N.a.v. de nieuwe voorstelling van Santelli "Puberlucht" werd VRIJDAG gevraagd op muziekgebied een bijdrage te leveren aan deze voorstelling.

Een muziekdocent van VRIJDAG heeft met een aantal popmuzieklerlingen regelmatig tijdens de repetities van Santelli mee gerepeteerd, dat resulteerde uiteindelijk in live muziek tijdens de voorstelling

De samenwerking met de contactpersoon van Santelli (Heidi van der Veen) en ondergetekende (Editha Vennik, teamlid programmering Podia bij VRIJDAG) verliep prima.

Lastiger was de afstemming over inzet (hoeveel uren worden er ingezet/wat is het uurloon/wat moeten wij doorberekenen aan Santelli/wie stelt de factuur op) van onze muziekdocent omdat deze informatie niet direct voor het oprapen ligt binnen VRIJDAG.

Een volgende keer zou ik al bij aanvang van het project beginnen met het in gang zetten van de formele zaken."

Belangrijk voor anderen

Wat zijn zaken die heel goed zijn gegaan in het project? Die je zou aanbevelen aan andere jeugdcircussen?

Het project was voor de jongeren grotendeels ontzettend leuk en leerzaam om te doen. Het wisselen van discipline is een mooi begin van kennismaking. Het is goed voor proces van het maken van een voorstelling, en voor groepsbinding.

Wat ook erg interessant is, los van de muzikanten eigenlijk nog, is het diepgaande onderzoek van het thema samen met de jongeren zonder direct aan de voorstelling te denken.

Het werken op verschillende manieren met de muziek was ook erg interessant: de muzikant speelt en de acrobaat past zich aan versus de acrobaat doet haar ding en de muzikant speelt mee.

Onze conclusie is zeker dat live muziek de circusacts enorm versterkt. Het leeft meer, er is interactie tussen muzikanten en acrobaten. Publiek voelt de muziek veel meer. Muzikanten kunnen inspelen op wat er gebeurt. Dit hadden we van te voren verwacht en blijkt ook echt te werken.

De jongeren hebben voor een groot nog contact met elkaar, altijd leuk als er uit zoiets vriendschappen ontstaan. En wellicht ontstaat er een spontane nieuwe samenwerking tussen de jongeren die elkaar gevonden hebben.

Wat zijn zaken die slecht (of minder goed) zijn gegaan in het project?

Organisatorisch is het vastleggen van taken en verantwoordelijkheden tussen de verschillende betrokkenen niet goed gegaan.

Met de muzikanten niet precies genoeg gecommuniceerd wat het voor Santelli inhoudt om een voorstelling te maken en deze ook regelmatig te willen spelen. De jongens deden het 'erbij'. Terwijl de meiden bereid waren om van alles af te zeggen om geen repetities en/of voorstellingen te missen.

De regisseur was te weinig beschikbaar om de band op te bouwen met de jongeren die nodig is om te werken met zo'n gevoelig thema. Ze kreeg ze daardoor eigenlijk niet 'mee'.

3. Praktisch

Financieel verslag

Afrekening Puberlucht

Voorstelling gemaakt binnen het Circomundo project Muziek in de Piste

Projectkosten	Begroting	Realisatie	Dekking	Begroting	Realisatie
Onkosten projectteam Projectbegeleider jeugdcircus 720 1475 Productieleider voorstelling 525 650 Reis- en verblijfkosten 375 420 Totaal onkosten € 1.620,00 € 2.545,00			FCP 3895 3895 Circustheaterdagen 500 0 Jongeren 325 210 Première 250 185 Festival der Aa 200 Bijdrage Santelli 2380,75 2.898 Totaal € 7.350,75 € 7.387,78		
Uitvoeringskosten Voorbereiding 420 420 project uitvoering circus 1365 1295 project uitvoering muziek 1065,75 1066 choreograaf 140 0 eindregie 680 765 zaalhuur voorstellingen 500 300 Registratie, editing, publiciteit 300 210 Begeleiding optreden 260 620 Totaal uitvoeringskosten € 4.730,75 € 4.676,00					
Materiaal kostuums 500 49,98 circusmateriaal 500 70 Flyers 46,8 Totaal Materiaal € 1.000,00 € 166,78					
Totaal generaal € 7.350,75 € 7.387,78					

Uitleg begroting en opvallende zaken.

De extra kosten die Santelli gemaakt heeft omdat het hier een samenwerking betreft en niet een 'eigen' productie worden vanuit het FCP – Specials in de Piste gedekt volgens onderstaand schema. De productieleider (die absoluut meer werk heeft aan deze samenwerking dan een 'gewone' productie' wordt deels door Santelli zelf en deels via de subsidie betaald.

Posten FCP	realisatie
Projectbegeleider jeugdcircus	1125
Productieleider	100
Vorbereiding	420
Reis- en verblijfkosten	420
project uitvoering muziek	1066
eindregie	765
Totaal	€ 3895,00

Wat helaas opvalt is dat het maken van deze voorstelling Santelli zelf veel geld heeft gekost. Normaal gesproken wordt dit in de anderhalf jaar die volgen terugverdiend, omdat de voorstelling regelmatig geboekt wordt. In dit geval zullen de baten op dit resultaat blijven staan omdat we besloten hebben dat het project ten einde is.

Aantallen

Deelnemers

Meren, Marleen, Vera, Tanne, Pascalle, Boree, Johanneke, Sam, Gijs, Rishi en Jacob. 11 spelers in totaal.

Repetities

30 januari tot en met 8 mei 2015 wekelijks van 20.00 tot 22.00 uur

2x op een zondag van 10.00 tot 15.00 uur

In totaal is er ongeveer 40 uur aan deze voorstelling gewerkt.

Voorstellingen

1 mei try-out op Santelli, met best veel en divers publiek

17 mei première in de concertzaal van VRIJDAG

3 juli festival der Aa, Schipborg

Optredens waarbij alleen de luchtact gespeeld worden begeleid door live muziek van de muzikanten

15 juni kubusact tijdens de podiumweek op Santelli

19 juni tissue act tijdens de podiumweek op Santelli

30 augustus alle drie de luchtacts tijdens een optreden van Santelli op de culturele zondag (uitmarkt Groningen) in het Noorderplantsoen.